

Opettajat vaihtoon

Ylioppilaskirjoitukset ovat jo pitkään olleet lukio-opintojen tähtäin ja tavoite, kruunattu kuningas. Opettajat preppaavat lukiolaisia alusta alkaen optimaaliseen ylioppilaskirjoitusmenestykseen ja samalla koulua ylöspäin lukiorankingissa. Jatkossa ylioppilaskirjoitustuloksia on tarkoitus hyödyntää aiempaa laajemmin kolmannen asteen opiskelijavalinnoissa, mikä oikein onkin nykyisessä ainerealin maailmassa, jossa osaamistaan voi esittää sekä aiempaa laajemmin että fokusoidummin. Tämä lisää painetta ylioppilaskirjoitusmenestykseen entisestäänkin.

Lukion opettajan vastaus lähes mihin tahansa purnaukseen opetuksen sisällöstä on, että tämä on tärkeää ylioppilaskirjoituksissa. Kummempaa yritystä asioiden laittamiseen laajempaan ja tulevan ammatillisen elämän kannalta mielekkäämpään yhteyteen ei useimmilta opettajilta löydy. Tähtiä toki on tässäkin ammattikunnassa.

Myös opetusmenetelmät ja kaikki kikat on viritetty huippuunsa. Ylioppilasarvosanat maksimoidaan helppoimmalla mahdollisella tavalla. Valitettavasti tämä lukion kannalta näppärin ja kätevin tapa ei välttämättä enää kannakaan jatko-opinnoissa, vaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opettajat ovat helisemässä puutteellisten esitietojen ja välillä melko kummallisten maailmankäsitysten kanssa. Erityisen hyvin tämä tulee esille oppimisen kannalta aina entisen perustan päälle rakentuvissa luonnontieteissä, joissa meillä Otaniemen Keskustaopiskelijoissakin on paras asiantuntemus. Tilanne ei kuitenkaan ole juuri ruusuisempi muissakaan oppiaineissa.

Lukion opettajien tietämyksessä ja tuntemuksessa opettamiensa aineiden kontekstista ja tarpeista jatko-opinnoissa ja tulevassa ammatillisessa asiantuntijuudessa on siis puutteita. Tilanteen parantamiseksi Otaniemen Keskustaopiskelijat esittävät perustettavaksi lukio-opettajien vaihto-ohjelman, jossa opettajille tarjotaan mahdollisuutta, palkkaa nauttien, opettaa aineitaan lukukauden tai -vuoden ajan yliopiston tai ammattikorkeakoulun perusopetuksessa, esimerkiksi pitämällä harjoituksia ja vastaavia kolmannen asteen opettajan ohjauksessa ja valvonnassa. Vaihto-ohjelmaan voisi sisältyä alkuperehdytys ja kertauskurssi tarvittavasta tieteellisestä perustasta sekä koko ohjelman ajan jatkuva, ainakin kyseisen, korkeakoulun koulutusohjelmien ja kouluttamien ammattilaisten tarpeita ja toiveita valottava opintojakso.

Vaihto-opettajuus syventäisi lukion opettajien tietämystä ja tuntemusta oppilaiden tulevaisuuden tarpeista. Monen opettajan työura on kymmenien vuosien mittainen, joten käsitysten tuoreuttaminen esimerkiksi puolivälin paikkeilla voisi olla sekä motivoivaa että virkistävää. Samalla tämä tuore näkemys työelämän ja jatko-opintojen tarpeista tulisi suoraan tulevien oppilaiden hyödyksi mielekkäämpänä motivointina, esimerkkeinä ja viitekehyksinä. Mikäpä estäisi vaihdon olevan myös kaksisuuntaista, jolloin kolmannen asteen opettajat voisivat tuoda uusia tuulia lukioihin opettamalla jaksoja siellä.